

Lekarniška dejavnost, razvoj, novosti

**LEKARNIŠKA ZBORNICA
SLOVENIJE**

SLOVENE CHAMBER OF PHARMACY

doc. dr. **Aleš Mlinarič**, mag. farm.
v. d. predsednika LZS

maj 2011

STATISTIKA?

V zadnjih petih letih se povečuje poraba zdravil povprečno 5,8 % letno.

- ⊕ V letu 2009 je bilo v breme ZZZS predpisanih 8 ali več zdravil 53.093 bolnikom (Recept, št. 2/2009).
- ⊕ 2062 bolnikom je bilo predpisanih 5 ali več zdravil.
- ⊕ Zaradi zdravstvenih težav povezanih z zdravili in zaradi neuporabljenih zdravil na domu letno porabimo 34,37 milijonov EUR.
- ⊕ Le 50 % bolnikov jemlje zdravila tako kot je predvideno.
- ⊕ V letu 2010 je bilo zbranih 30 ton odpadnih zdravil samo preko Kemofarmacije.
- ⊕ Beleži se do 20% sprejemov v bolnišnice zaradi neželenih učinkov zdravil.

Ključni cilji oz. strateške usmeritve Ministrstva za zdravje

- ⊕ Preventiva in promocija zdravja
- ⊕ Informatizacija
- ⊕ Zagotavljanje razvoja in prenašanje znanja med ravnmi
- ⊕ Kakovostna dostopnost in varnost zdravstvenih storitev
- ⊕ Finančna vzdržnost oz. racionalizacija zdravstvene blagajne

Aktivnosti v lekarniški dejavnosti za implementacijo zastavljenih usmeritev

- ⊕ Zagotovitev sistemskih pogojev za delovanje sodobne lekarniške dejavnosti kot integralnega dela zdravstvenega varstva.
- ⊕ Prenos kognitivnih storitev individualne lekarniške obravnave, lekarniškega svetovanja in klinične farmacije iz pilotnega izvajanja v sistemsko podprto in redno izvajanje ter optimiranje kapacitet.
- ⊕ Sodobno vrednotenje zdravstvenih (lekarniških) storitev in normativov ter vključevanje v nacionalne zavarovalne sheme.

Zagotovitev sistemskih pogojev za delovanje sodobne lekarniške dejavnosti kot integralnega dela zdravstvenega varstva

- ⊕ Sprememba Zakona o lekarniški dejavnosti

Vzpostavitev zakonskih pogojev za sodobno izvajanje lekarniške dejavnosti in kognitivnih storitev kot dela zdravstvenih storitev – podani predlogi

Prenos kognitivnih storitev individualne lekarniške obravnave, lekarniškega svetovanja in klinične farmacije iz pilotnega izvajanja v sistemsko podprto in redno izvajanje ter optimiranje kapacitet

Klinična farmacija

- ⊕ pri **10-20%** hospitaliziranih bolnikih se pojavijo neželeni učinki zdravil;
- ⊕ **3-6%** bolnikov je hospitaliziranih zaradi neželenih učinkov zdravil;
- ⊕ **30-80%** neželenih učinkov zdravil je predvidljivih;
- ⊕ pri **65% bolnikov** z izraženimi neželenimi učinki zdravil se hospitalizacija podaljša (v povprečju za 6 dni);
- ⊕ klinično pomembne interakcije med zdravili se pojavijo pri **7% bolnikov**, če le-ti jemljejo od 6 do 10 zdravil. Če bolniki jemljejo od 16 do 20 zdravil, se klinično pomembne interakcije pojavijo pri **40% bolnikov**.

Klinična farmacija

Ekonomski učinki vključitve farmacevtov v zdravstveni time kažejo:

- ⊕ **Razmerje prihranki / stroški: od 5:1 do 10:1**
- ⊕ **V Sloveniji znižanje stroškov zdravljenja za 10 mio EUR, stroški za zaposlitev kliničnih farmacevtov 2,5 mio EUR (ocena po petih letih izvajanja celovite storitve)**

Individualna lekarniška obravnava in lekarniško svetovanje

- ⊕ Farmaceutska intervencija: že izvajamo, vendar brez enotnega beleženja in poročanja
- ⊕ Farmakoterapijski pregled
- ⊕ Pregled uporabe zdravil
- ⊕ Farmaceutska skrb za kronične bolnike, starostnike, otroke

Pilotni projekt JZ Mariborskih lekarn:

Leto/Opis	2008	2009	2010
Število izdanih RP obdobje beleženja	200712	681659	566173
Št. izdanih RP Slovenija/leto	15,8 mio	16 mio	16 mio
Število DRP, kjer smo izbrali razlika v ceni med predpisanim in izdanim zdravilom	355	1435	1162
Razlika v ceni med predpisanim in izdanim zdravilom (izbrane intervencije) (EUR)	8814	38515	29424
Razlika v ceni med predpisanim in izdanim zdravilom (nacionalni nivo) (EUR)	0,7 mio	0,9 mio	0,83 mio
Število DRP, kjer smo preprečili ponovni obisk zdravnika	441	2190	602
Prihranek obisk zdravnika (EUR)	1362	6767	1860
Prihranek obisk zdravnika nacionalni nivo (EUR)	0,1 mio	0,16 mio	0,052 mio
Število DRP, kjer smo preprečili zaplete, neželene učinke	35	240	367
Število zamenjav znotraj MZZ (medsebojno zamenljiva zdravila)	552	1928	1700
Število zamenjav znotraj MZZ nacionalni nivo	43439	45214	48000
Število zamenjav znotraj MZZ nacionalni nivo v % glede na št. izdanih RP/leto	0,275	0,280	0,300
Število vseh zabeleženih DRP v obdobju beleženja	886	3771	2076
Obdobje beleženja (mesece)	2 mes.	7 mes.	6 mes.

Pričakovani učinki (pilotni projekti, izkušnje iz tujine)

- ⊕ Boljši terapevtski izidi
 - ⊕ Manj intervencij
 - ⊕ Manj hospitalizacij
 - ⊕ Višja kakovost za pacienta
 - ⊕ Izvajanje preventive
 - ⊕ Racionalizacija farmakoterapije
 - ⊕ Zmanjšanje obremenitve zdravnikov,...
-
- ⊕ Prihranki min. **25 mio. EUR** na leto (ocena za obdobje po 5 do 7 letih **izvajanja individualne lekarniške obravnave**, skupna kapaciteta izvajalcev: 1250 mag.farm in 600 tehnikov), dodatni stroški **10 mio EUR** letno ob polni kapaciteti.
 - ⊕ **Racionalizacija farmakoterapije** najmanj **5 mio. EUR prihrankov** letno zaradi strukture uporabljenih zdravil, **1 mio. EUR dodatnih stroškov** letno.
 - ⊕ **Farmacevtska intervencija**: pilot MB lekarne za **1 vložen evro 7 evrov prihranka**.

Kadrovska struktura in obremenitve lekarniškega farmacevta v Sloveniji

Leto	Št.Rp	Vsi zaposleni mag.farm	Priznani mag.farm	Število izdanih Rp / vse zaposlene mag.farm.	Število izdanih Rp / priznane mag.farm.	Odstotek priznanih mag.farm.
2005	14.658.633	782,00	611	18.745	23.991	78,13%
2006	14.748.476	834,50	611	17.673	24.138	73,22%
2007	14.995.329	874,50	611	17.147	24.542	69,87%
2008	15.408.817	906,50	615,3	16.998	25.043	67,88%
2009	15.625.750	942,50	615,3	16.579	25.395	65,28%

Vir: Podatki IVZ, ZZZS in interni podatki LZS

Preskrbljenost prebivalstva z magistri farmacije v Sloveniji in drugih državah Evrope, 2006

ŠPANIJA	1079
BELGIJA	1140
FRANCIJA	1143
ITALIJA	1176
LUXEMBURG	1184
SLOVAŠKA	1510
ŠVICA	1582
BOLGARIJA	1609
AVSTRIJA	1677
CIPER	1733
NEMČIJA	1754
PORTUGALSKA	1805
ŠVEDSKA	1819
ČEŠKA	1836
HRVAŠKA	2019
IRSKA	2174
MAKEDONIJA	2265
SLOVENIJA	2404
VELIKA BRITANIJA	2480
NORVEŠKA	2712
FINSKA	3796
NIZOZEMSKA	5971
DANSKA	6495

Vir: PGEU Report 2008

Lekarniški farmacevt - Neizkoriščen potencial v zdravstvu

Ekonomski vidik

⊕ **1 vložen evro 7 evrov prihranka**

Etični, strokovni vidik

⊕ **Več zdravja za naše paciente! Neprecenljivo!**

Hvala za vašo pozornost!